

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Ordonanță de urgență pentru completarea art.3 din Ordonanța Guvernului nr.32/1995 privind timbrul judiciar

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În contextul reformei în materia societăților comerciale care s-a realizat odată cu adoptarea Legii nr.441/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, și a Legii nr. 26/1990 privind registrul comerțului, republicată, în scopul facilitării accesului la serviciile oferite de oficiile registrului comerțului, s-a introdus posibilitatea transmiterii electronice a cererilor de înmatriculare sau înregistrare a mențiunilor în registrul comerțului. Această modalitate de înregistrare s-a impus a fi reglementată în considerarea obligației de armonizare a legislației interne cu exigențele impuse de Prima Directivă a Consiliului 68/51/CEE de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților în statele membre, în înțelesul articolului 58 al doilea paragraf din tratat, pentru protejarea intereselor asociaților sau terților, astfel cum a fost modificată de Directiva 2003/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului, obligație asumată de autoritățile române prin Tratatul de aderare la Uniunea Europeană.

În vederea implementării procedurii nou reglementate, Oficiul Național al Registrului Comerțului a demarat un proces de identificare a celor mai bune soluții pentru a facilita transmiterea on-line a cererilor de înmatriculare, înregistrare de mențiuni, depunere a situațiilor financiare anuale, verificare de disponibilitate și rezervare de firmă sau emblemă sau a solicitărilor de eliberare de informații și documente din registrul comerțului. Soluția optimă identificată a fost utilizarea unor formulare interactive, care să permită completarea on-line, fără ca solicitanții să fie obligați să achiziționeze licențe sau programe informatice speciale pentru a folosi sistemul sau să se deplaseze la oficiile registrului comerțului.

Deși eforturile Oficiului Național al Registrului Comerțului în vederea operaționalizării sistemului de înregistrare on-line au început încă din martie 2006, complexitatea formalităților care trebuiau îndeplinite în acest sens (respectiv, achiziționarea sistemului, realizarea proiectului, testarea acestuia la nivelul oficiilor registrului comerțului din teritoriu și remedierea deficiențelor constatate) a condus la imposibilitatea obiectivă de a asigura funcționarea efectivă a sistemului odată cu intrarea în vigoare a Legii nr.441/2006.

În prezent, „Sistemul de Formulare Electronice Inteligente” se află la dispoziția comercianților, fiind folosit de toate oficiile registrului comerțului. Cu toate că sistemul a fost proiectat pentru a permite depunerea tuturor cererilor, actualmente acesta este funcțional numai pentru acelea care nu necesită aplicarea timbrului judiciar. Cererile de înmatriculare/înregistrare a mențiunilor în registrul comerțului nu se pot transmite pe cale electronică deoarece procedurii de aplicare și anulare pe cererea editată în format material a timbrului judiciar nu îi corespunde o altfel de certificare, chiar având atașată o semnătură electronică extinsă. Astfel, deși cadrul informatic permite comercianților să completeze on-line cererile menționate, formalitățile pe care le implică aplicarea timbrului judiciar împiedică utilizarea în fapt a acestei facilități.

2. Schimbări preconizate. Justificarea urgenței

a) Schimbări preconizate

Proiectul de ordonanță de urgență are ca obiectiv eliminarea obstacolelor în ceea ce privește înregistrarea electronică a comercianților în registrul comerțului și, astfel, asigurarea accesului

efectiv la „Sistemul de Formulare Electronice Inteligente” care se află deja la dispoziția acestora la oficiile registrului comerțului. În acest sens, se propune exceptarea cererilor de înmatriculare/înregistrare de mențiuni în registrul comerțului transmise în formă electronică de la formalitatea aplicării timbrului judiciar pe cerere, respectiv anulării acestuia și reglementarea unei proceduri alternative prin care oficiile registrului comerțului să încaseze contravaloarea timbrului judiciar.

Sumele încasate de oficiile registrului comerțului își păstrează destinația, urmând să fie virate în contul Ministerului Justiției la fel ca și celelalte sume încasate din vânzarea timbrului judiciar.

Utilizarea sistemului informatic în vederea înmatriculării/înregistrării de mențiuni prezintă certe avantaje în favoarea comercianților, printre care menționăm: scutirea utilizatorilor/solicitanților de deplasarea la registrul comerțului, asistarea acestora în completarea formularelor prin verificarea informațiilor completate în cereri/formulare, depunerea on-line a documentelor la registrul comerțului se poate face oricând, chiar și în afara programului de lucru al instituțiilor, reducerea timpului de completare, de transmitere și încărcare în bazele de date ale registrului comerțului, asigurarea unui înalt grad de securitate a informațiilor prin necesară autentificarea utilizatorilor care accesează sistemul și folosirea certificatelor electronice pentru semnarea digitală a formularelor din sistem, etc..

De asemenea, sistemul prezintă garanții suplimentare pentru creșterea eficienței în rezolvarea cererilor comercianților. Astfel, prelucrarea acestora se va face în mod organizat și auditabil, existând posibilitatea unei interacțiuni cu solicitanții pentru obținerea cât mai rapidă a informațiilor necesare în vederea rezolvării într-un timp cât mai scurt a solicitărilor exprimate prin aceste cereri. În plus, comercianții au acces la toate cererile/formularele înregistrate în sistem, putând verifica în orice moment stadiul acestora

Pe un plan mai general, utilizarea sistemului informatic, prin efectele sale de reducere a birocratiei, fluidizare a relațiilor dintre comercianți și autoritățile publice și asigurare a exercitării acestora la standarde europene, are o influență deosebit de benefică și asupra mediului de afaceri.

b) Justificarea urgenței

Ținând cont de faptul că, **urmare a obligației României, ca stat membru al Uniunii Europene, de a transpune în dreptul intern directivele comunitare, a fost reglementată** posibilitatea de înmatriculare/înregistrare a mențiunilor pe cale electronică în registrul comerțului prin Legea nr.441/2006, act normativ în vigoare din luna decembrie 2006,

Constatând că, la nivelul oficiilor registrului comerțului este implementat „Sistemul de Formulare Electronice Inteligente” care permite comercianților să transmită, pe cale electronică, cererile de înmatriculare/înregistrare în registrul comerțului,

În condițiile în care, din cauza formalităților de ordin material pe care le presupune aplicarea/anularea timbrului judiciar, comercianții se află, însă, în imposibilitatea de a utiliza efectiv serviciile electronice de registru,

Apreciind ca imperativă asigurarea funcționării efective a „Sistemul de Formulare Electronice Inteligente” prin eliminarea cât mai rapidă tuturor obstacolelor în calea înregistrării electronice a comercianților,

Având în vedere că amânarea unei intervenții legislative în vederea modificării formalităților referitoare la timbrul judiciar ar prelungi nejustificat inaplicabilitatea dispozițiilor legale care acordă comercianților dreptul de a se înregistra pe cale electronică și ar face inutilizabil un sistem informatic deja capabil să îndeplinească scopul pentru care a fost conceput,

În contextul în care obligația României de a transpune în dreptul intern directivele presupune nu numai luarea unor măsuri de ordin legislativ ci și asigurarea implementării acestora, neasigurarea accesului efectiv al comercianților la sistemul informatic reprezentând o încălcare a dispozițiilor Primei Directive a Consiliului 68/51/CEE de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților în statele membre, în înțelesul articolului 58 al doilea paragraf din tratat, pentru protejarea intereselor asociaților sau terților, astfel cum a fost modificată de Directiva

2003/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului,

Ținând cont de faptul că, refuzul sau omisiunea statutului de a prelua în dreptul intern prevederile directivelor comunitare și de a asigura implementarea acestora atrage răspunderea statului pentru neîndeplinirea obligațiilor ce decurg din tratate, care este atât de natură patrimonială cât și de natură politică, consecințele de imagine pe care le atrage o încălcare a obligațiilor statale, constatată prin hotărâre a Curții Europene de Justiție, putând fi extrem de grave,

Având în vedere efectele negative pe care nerespectarea obligațiilor de stat membru le poate avea apreciem absolut necesară promovarea actului normativ ca ordonanță de urgență.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normative

1. Impactul macroeconomic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Impactul asupra mediului afaceri

Proiectul de act normativ vizează asigurarea premiselor necesare pentru a permite accesul efectiv al comercianților la procedurile simplificate de înregistrare în registrul comerțului. Utilizarea „Sistemului de Formulare Electronice Inteligente”, ca modalitate mai eficientă și mai sigură de îndeplinire a obligațiilor legale sau de acces la serviciile oferite de oficiile registrului comerțului, are un impact benefic asupra mediului de afaceri, prin prisma reducerii birocrăției, fluidizării relațiilor dintre comercianți și autoritățile publice precum și prin aducerea activității de registru la standarde europene.

3. Impactul social

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Impactul asupra mediului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani)

Proiectul de act normativ nu are impact asupra bugetului general consolidat. Modificarea preconizată prin proiectul de act normativ vizează exclusiv instituția care încasează suma cu titlu de timbru judiciar în cazul cererilor de înmatriculare/înregistrare de mențiuni în registrul comerțului, respectiv oficiile registrului comerțului. Natura și destinația sumelor astfel percepute nu se schimbă, acestea constituind venituri extrabugetare care se virează în contul Ministerului Justiției.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Evaluarea conformității

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Nu este cazul.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ Nu este cazul.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi. Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de ordonanță de urgență, prin avizul nr. 732/17.06.2008.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente Proiectul de act normativ vizează o extindere a competențelor oficiilor registrului comerțului în sensul încasării de către acestea a contravalorii timbrului judiciar pentru a permite transmiterea pe cale electronică a cererilor de înmatriculare/înregistrare în registrul comerțului.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului pentru completarea art.3 din Ordonanța Guvernului nr.32/1995 privind timbrul judiciar, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TARICEANU

